Dla kogo pomoc społeczna?

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: poniedziałek, 05, listopad 2012 23:00
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 2352

Fakt posiadania lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której skarżący ma stałą pracę zarobkową wyklucza możliwość przyznania mu zasiłku celowego na naprawę lub odbudowę domu, który służył mu jako miejsce wypoczynku w czasie wolnym od pracy. Prezentujemy ciekawy wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Fragmenty uzasadnienia.

Użycie w art. 39 i 40 ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej określenia zasiłek celowy nie oznacza, że są to tożsame świadczenia, bowiem przyznanie ich następuje w odmiennych sytuacjach. Przepis art. 39 wymienia szczegółowo rodzaj potrzeb, do zaspokojenia których dochodzi w wyniku przyznania świadczenia. Wymienia on m.in. pokrycie kosztów drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, lecz konieczność odbudowy domu, będąca następstwem osuwiska spowodowanego przez powódź wyłącza stosowanie art. 39 ustawy o pomocy. Zamieszczenie przepisu art. 40 ust. 2 w ustawie o pomocy społecznej oznacza, iż przy jego stosowaniu mają zastosowanie ogólne zasady przyznawania świadczeń z pomocy społecznej z wyłączeniem kryterium dochodowego, o którym stanowi przepis art. 8.

Zasadnie Sąd pierwszej instancji powołał się na obowiązujący także w tej sprawie przepis art. 2 ust. 1, określający cel pomocy społecznej jako umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Trafnie także przytoczył Sąd jako obowiązującą zasadę wynikającą z art. 3 ust. 1, a mianowicie to, że pomoc społeczna ma charakter wsparcia osób w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Przy świadczeniach z pomocy społecznej, a dotyczy to także zasiłku celowego z art. 40 ust. 2 chodzi o wsparcie zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb. Samo powstanie na skutek powodzi straty w budynku mieszkalnym, gdy osoba ubiegająca się o pomoc z tego tytułu ma zaspokojone potrzeby życiowe (mieszkaniowe) w innym miejscu oznacza, że pomoc ze środków publicznych nie jest jej niezbędna.

W sprawie ustalono, że skarżący posiada własny lokal mieszkalny o pow. 45 m2 w Katowicach, w których jest na stałe zatrudniony. Wyklucza to możliwość udzielenia wsparcia finansowego. Wbrew twierdzeniom skarżącego organy i Sąd prawidłowo uznały, iż stałym miejscem zamieszkania skarżącego w rozumieniu art. 25 k.c. jest miasto Katowice, w którym została ześrodkowana aktywność życiowa, wyrażająca się zarówno w posiadaniu samodzielnego lokalu mieszkalnego jak i wykonywaniu pracy zarobkowej. Miejscowość M. , w której skarżący posiada dom mieszkalny, w którym spędza czas wolny od pracy, nawet jeżeli spotyka się tam z małoletnimi dziećmi nie służy do zaspokajania niezbędnej potrzeby mieszkaniowej, lecz stanowi miejsce przeznaczone do wypoczynku.

Oznacza to, że w przypadku gdy osoba ubiegająca się o zasiłek celowy na pokrycie strat powodowanych przez powódź ma zabezpieczone warunki bytowe we własnym zakresie w innym miejscu, czy innej miejscowości niż dotknięte żywiołem, ma zabezpieczone minimum egzystencji, pomoc ze strony Państwa nie jest niezbędna.

Samo powstanie strat w warunkach, o których stanowi przepis art. 40 ust. 2 nawet jeżeli wywołało to pogorszenie warunków życia, co ma miejsce w prawie każdej sytuacji, nie uprawnia do przyznania zasiłku celowego. Świadczenie to nie stanowi rekompensaty, nie ma charakteru odszkodowawczego, czy zadośćuczynienia ze strony organów Państwa, lecz ma służyć osobom znajdującym się w szczególnych dla nich sytuacjach, kiedy ich podstawowe potrzeby nie mogą zostać zaspokojone, narażając ich na

Phoca PDF

egzystencję w warunkach nieodpowiadających godności człowieka.

W przypadku powodzi pomoc powinna być skierowana do osób zamieszkujących w domach, czy lokalach mieszkalnych, które uległy zniszczeniu lub uszkodzeniu i które przez to znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, której nie mogą przezwyciężyć. Chodzi tu zatem o takie przypadki kiedy osoby lub rodziny utraciły "dach nad głową" i nie są same w stanie bez wsparcia pomocy społecznej zaspokoić niezbędnej potrzeby posiadania mieszkania.

Powyższą wykładnię przepisów art. 2 ust. 1, 3 i art. 40 ust. 2 przyjęto w orzecznictwie sądów administracyjnych (m.in. wyrok NSA z dnia 18 maja 2012 r. I OSK 425/12).

Wykładnia zaprezentowana w skardze kasacyjnej zmierza do nadania świadczeniu z art. 40 ust. charakteru rekompensaty lub odszkodowania, co pozostaje w sprzeczności z zadaniami pomocy społecznej określonymi w art. 3 ust. 1. Pomoc ta nie ma na celu przywrócenia stanu sprzed klęski żywiołowej, czemu z reguły służy odszkodowanie, lecz stanowi wsparcie dla osób, które przy pomocy przyznanych środków odbudowują uszkodzone domy lub lokale.

Organy administracji i Sąd pierwszej instancji trafnie przyjęły, iż fakt posiadania lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której skarżący ma stałą pracę zarobkową wyklucza możliwość przyznania mu zasiłku celowego na naprawę lub odbudowę domu, który służył mu jako miejsce wypoczynku w czasie wolnym od pracy.

Wyrok NSA z dnia 19 września 2012 r. sygn. I OSK 1293/12

Źródło: Orzecznictwo NSA

Phoca PDF